

บทบรรณาธิการรับเชิญ

สารพิษที่พิจารณาเลิกใช้ A Matter of Concern

ศาสตราจารย์นายแพทย์ สมชัย บวรกิตติ

ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภาแห่งประเทศไทย

สารทุกชนิดเป็นสารพิษ แม้ยาที่แพทย์เวชกรรมบริหารก็เป็นสารพิษ ถ้าแพทย์สั่งใช้ยาไม่ถูกต้อง ผู้ป่วยก็จะได้รับผลร้ายอาจถึงสูญเสียชีวิต ดังที่เป็นข่าวร้องเรียนบ่อยๆ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา มีสารพิษหลายตัวที่รัฐบาลพิจารณาให้เลิกใช้ หรือกำลังพิจารณาให้เลิกใช้ เช่น สารกำจัดศัตรูพืชบางตัว แร่ใยหินที่จำเป็นใช้ในอุตสาหกรรม และบุหรีไฟฟ้า โดยตระกาะหากสารใดเป็นสารจำเป็นและอยู่ในข่ายที่ควบคุมการใช้ได้ ก็น่าจะได้รับการพิจารณา ทำนองเดียวกับการใช้แก๊สหุงต้ม แก๊สดับเพลิง น้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ

ตัวอย่างเช่น แร่ใยหิน (แอสเบสทอส) ที่ประเทศไทยนำเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมหลายประเภทตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๑ จวบปัจจุบัน ซึ่งมีข้อมูลปรากฏเป็นประโยชน์มากกว่าโทษ เช่น เปรียบเทียบอัตราผู้ป่วยผู้เสียชีวิตจากโรคเหตุใยหินกับอัตราผู้บาดเจ็บผู้เสียชีวิตของผู้ขับขี่และผู้โดยสารในแต่ละวันจะเห็นความแตกต่างชัดเจน

เรื่องที่ได้ดังอีกเรื่องได้แก่บุหรี ซึ่งแพทย์และประชาชนทั่วไปทราบว่าคุณสมบัติของบุหรีที่ผลิตมาเกือบศตวรรษแล้ว ก็ยังไม่สัมฤทธิ์ผล ต่อมาเมื่อไม่นานมานี้มีกำเนิดบุหรีชนิดอ่อนไม่เผาที่ไม่เกิดควันพิษที่เรียกกันว่าบุหรีไฟฟ้า ซึ่งฝ่ายผู้ผลิตและนักวิชาการอ้างว่าการสูบบุหรีไฟฟ้าช่วยลดเลิกการสูบบุหรีเผาไหม้ จึงหลีกเลี่ยงพิษภัยจากควันบุหรีทั้งต่อผู้สูบและคนข้างเคียง และช่วยบรรเทาเศรษฐกิจส่วนบุคคลและของประเทศ ซึ่งมีข้อมูลแสดงผลชัดเจน แม้จะยังไม่ได้ผลเต็มร้อย เพราะต้องอาศัยการสนับสนุนที่เด็ดขาด และยังมีผลข้างเคียงที่ต้องปรับแก้ ผู้เขียนบทความนี้มีความเห็นว่ายบายการต่อต้านบุหรีไฟฟ้า แต่ไม่ห้ามบุหรีเผาไหม้ที่การสูบให้โทษต่อสุขภาพพจนรณสมควรดำเนินการให้ถูกต้อง และหากรัฐบาลออกกฎหมายห้ามการผลิตและการสูบบุหรีทุกชนิด ทำนองเดียวกันกับที่จัดการกับการสูบบุหรี่ ก็จะช่วยคนจำนวนมากที่รับทุกข์ทรมานจากโรคเหตุควันบุหรี

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

๑. สมชัย บวรกิตติ. Delegates' Handbook: Conference on the Medical Status on ASEAN Countries, July 28 & 29, 2016. 49 pages.
๒. สมชัย บวรกิตติ. มลภาวะอากาศกับผลกระทบต่อสุขภาพ. จดหมายเหตุการณ์ประชุมวิชาการ ดำเนินการโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภาแห่งประเทศไทย วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ รวม ๘๖ หน้า